

ŚP. LUDWIK GÓRSKI

Istnieją dwa typy uczonych: jedni, których publikacje stanowią całkowitą i szczegółową ekspozycję ich wiedzy i drudzy, których wiedza promieniuje tylko w postaci prac naukowych, rzucając jasne i pełne siły, choć nieliczne blaski. Do tego drugiego typu należał prof. Ludwik Górski. Umysł Jego, ukształtowany na wzorach szkoły matematycznej Uniwersytetu Genewskiego, uczelni cieszącej się tradycją szkoły Pareta i Walrasa, odznaczał się ścisłością i precyzją. Jego większe dzieła są wprawdzie nieliczne, ale zato cechuje je wykończenie zarówno pod względem formy, jak treści i metody, bibliografii i wyczerpania tematu.

Działalność naukową Górskiego można podzielić na dwie części. Do pierwszej należą prace ekonomiczne i demograficzne, jak *La loi des rendements non proportionnels au stade national*, *Les limites de l'intensification des petites et des grandes exploitations agricoles*, *Problem przeludnienia na tle struktury agrarnej* oraz *Land reform and Decapitalisation*. W pracach powyższych zajmuje się zagadnieniami struktury agrarnej, opierając wnioski na wynikach badań statystycznych.

Do drugiej części należą niemal wszystkie pozostałe prace naukowe, prace z zakresu katolickiej doktryny społecznej w oparciu o zasady filozofii chrześcijańskiej, w szczególności tomizmu; formułuje w nich wskazania, dotyczące realizacji katolickiej nauki społecznej w organizacji i praktyce życia społeczno-gospodarczego, zwłaszcza w odniesieniu do stosunków Polski.

Ludwik Górski urodził się 26 stycznia 1894 r. w Ceranowie na Podlasiu. Po ukończeniu szkoły średniej w Warszawie, studiował ekonomię na Uniwersytecie Genewskim i doktoryzował się w 1924 r. W okresie studiów prowadzi badania nad rentownością gospodarstw rolnych w Sekretariacie Generalnym szwajcarskiego Związku Chłopskiego pod kierunkiem prof. Ernsta Laura. W 1926 r. uzyskuje habilitację z zakresu nauk ekonomicznych na Uniwersytecie Jagiellońskim. Od 1924/25 r. wy-

klada ekonomię polityczną i historię gospodarczą na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. W r. 1926 zostaje mianowany profesorem nadzwyczajnym ekonomii politycznej na Wydziale Prawa i Nauk Społeczno-Ekonomicznych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, a w roku akad. 1928/29—dziekanem tegoż Wydziału. W roku 1933 na skutek złego stanu zdrowia przenosi się na stałe na wieś i tylko dojeżdża na cykle wykładów do Lublina.

Jako członek Międzynarodowego Związku Badań Społecznych w Malines, bierze Górski czynny udział w przygotowaniu ważnej katolickiej syntezy społecznej — Kodeksu społecznego (Code social), tłumaczy go, udostępniając czytelnikom polskim; bierze również udział w zjazdach naukowych powyższego Związku, reprezentując na nich polskich uczonych katolickich do r. 1939.

Bierze również prof. Górski udział w pracy społecznej, wygłasza odczyty na Tygodniach Społecznych „Odrodzenia”, Zjazdach Akcji Katolickiej itp. Jest członkiem Rady Społecznej przy Prymasie Polski, a po śmierci pierwszego jej vice-prezesa L. Caro—vice-prezesem tej instytucji. Z inicjatywy prof. Górskiego w ostatnich latach przed wojną zwołane zostały dwukrotnie zjazdy ekonomistów katolickich, w których wzięło udział 7 ekonomistów, profesorów wyższych uczelni z całej Polski oraz kilkunastu młodych naukowców.

W uznaniu zasług na polu naukowym i społecznym zostaje prof. Górski mianowany przez papieża Piusa XI szambelanem.

Gdy w r. 1945 zostaje uruchomiony Katolicki Uniwersytet Lubelski, pierwsza z wyższych uczelni na ziemiach Polski, pomimo pogorszenia stanu zdrowia na skutek przejść wojennych, prof. Górski staje do pracy, pragnąc zastąpić nieobecnych w tym czasie kolegów. Nadmierna praca przyspieszyła rozwój choroby, w lutym 1945 roku musi przerwać normalne zajęcia, przez kilka miesięcy kieruje jednak jeszcze pracami swego seminarium, udziela wskazówek asystentom, egzaminuje nawet, choć nie może już opuszczać łóżka. Zmarł 20 sierpnia 1945 r.

Ogłosił drukiem następujące prace:

1. W sprawie reformy rolnej w Polsce. Warszawa, 1919.

2. La loi des rendements non proportionnels au stade national. Paris, Presses Univ. 1924.
3. Katolicyzm społeczny (Odbitka z Ateneum). Włocławek, 1924.
4. U podstaw katolickiego ustroju społecznego. (Odbitka z „Prądu”). Warszawa 1924.
5. Les limites économiques de l'intensification des petites et des grandes exploitations agricoles. Paris, Presses Univ. 1925.
6. Gospodarcze granice intensyfikacji. Ekonomista I/1926. Warszawa.
7. Kodeks społeczny, przekład i przedmowa do I wydania. Lublin, 1928.
8. Problem przeludnienia na tle struktury agrarnej. Warszawa, 1930.
9. La hiérarchie catholique et le problème social en Pologne. Paris 1931.
10. Kościół polski w sprawie społecznej. (Prąd). 1931.
11. Wartość zasad Katolickich w życiu gospodarczo-społecznym. Lublin, 1933.
12. La doctrine thomiste de la propriété. Poznań, 1935.
13. Personalistyczna koncepcja własności. (Verbum). 1935.
14. Uwłaszczenie pracy. Lublin, 1936.
15. Land reform and Decapitalisation. Kraków (Economic Studies) 1937.
16. Własność prywatna w świetle zasad katolickich. Warszawa, 1937.
17. Wytyczne katolickiego programu wiejskiego. Lublin, 1938.
18. Organizacja kooperacyjna rolnictwa. Lublin, 1939.
19. Problem kolonialny a współczesna myśl katolicka. Lublin, 1939.